

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. vasario 5 d. Nr. 21RE4-23 (AG4-208/19-2024)

Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Remigijaus Kalašnyko, Astos Povilonienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Sigitos Šimbelytės,

Komisijos 2025-01-31 viešame posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X gyvenamojo namo savininkų bendrijos, atstovaujamos pirmininkės J. U., skundą atsakovei Panevėžio miesto savivaldybės administracijai dėl rašto panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja X gyvenamojo namo savininkų bendrija, atstovaujama pirmininkės J. U., (toliau – ir pareiškėja, ir Bendrija) skundu Komisijos prašo: panaikinti Panevėžio miesto savivaldybės (toliau – ir Savivaldybė) administracijos (toliau – ir atsakovė, ir Administracija) (duomenys neskelbtini) raštą Nr. (duomenys neskelbtini (toliau – ir Raštas)).

Paaiškino, kad (duomenys neskelbtini) (toliau – Namas 1) gyventojai nuo pat Namų pastatymo 1959 m. naudojami įvažiavimu iš (duomenys neskelbtini) gatvės. Vėliau buvo pastatytas (duomenys neskelbtini) namas (toliau – Namas Nr. 2) ir šio namo gyventojai servituto pagrindu pradėjo naudotis šiuo įvažiavimu. Prieš du mėnesius, prasidėjus remonto-statybos darbams, Namo 2 kieme iš Savivaldybės Teritorijų planavimo ir architektūros skyriaus vyriausiosios specialistės G. R. (toliau – Darbuotoja) sužinojo, kad panaikintas įvažiavimas į Namo 1 kiemą iš (duomenys neskelbtini) gatvės ir siūloma važiuoti iš (duomenys neskelbtini) gatvės žvyrkeliu, o atstumas privažuoti prie namo padidėja 700 metrų. Bendrija kreipėsi į Administracijos direktorių, prašydama paaiškinti susidariusią situaciją, ir gavo atsakymą, kuriame rašoma, kad Bendrija buvo informuota apie detaliojo plano rengimą. Namo 1 gyventojų 2024-12-17 susirinkime buvo aptartas gautas atsakymas. Dalis faktų neatitinka realybės, nes nei apie detaliojo plano rengimą, nei apie Namo 2 kiemo renovaciją, nei apie įvažiavimo panaikinimą iš (duomenys neskelbtini) gatvės, Namo 1 gyventojai nei žodžiu, nei raštu nebuvo informuoti. Dėl įvažiavimo panaikinimo į Namo 1 kiemą sprendimas buvo priimtas (duomenys neskelbtini) sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini). Bendrija įkurta (duomenys neskelbtini). Susidariusi padėtis labai komplikuoja specialiųjų tarnybų ir didesnių transporto priemonių privažiavimą prie Namo 1. Bendrija norėtų naudotis įvažiavimu iš (duomenys neskelbtini) gatvės (b. l. 1-3).

Atsakovė atsiliepimu į skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad šioje ginčo situacijoje įvažiavimas, kuriuo šiuo metu naudojosi Bendrijos nariai yra teritorijoje, suplanuotoje Teritorijų prie esamų daugiaaukščių namų ir laisvos valstybinės žemės (duomenys neskelbtini) detalioju planu, patvirtintu Savivaldybės tarybos (duomenys

neskelbtini) sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Detalusis planas), kuriuo suplanuotame 0,2557 ha ir Nekilnojamojo turto registre (toliau – NTR) registruotame žemės sklype (unikalus Nr. (duomenys neskelbtini)) (duomenys neskelbtini), (toliau – Sklypas Nr. 1) kurį valstybinės žemės nuomos pagrindais valdo Namu 2 savininkų bendrija yra nustatyti šie žemės servitutai: S1 – servitutas – teisė tiesti požemines ir antžemines komunikacijas (tarnaujantis daiktas), teisė aptarnauti požemines ir antžemines komunikacijas (tarnaujantis daiktas), teisė naudoti požemines ir antžemines komunikacijas (tarnaujantis daiktas), S2 ir S3 – servitutai – teisė statinių savininkui naudotis Sklypu Nr. 1. Aukščiau minimame dokumente nėra nurodyta, kad Sklype Nr. 1 būtų nustatytas ar suplanuotas kelio servitutas, suteikiantis teisę važiuoti transporto priemonėmis (tarnaujantis). Atsižvelgiant į šią aplinkybę, važiuoti į žemės sklypą (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Sklypas Nr. 2) per Detaliuoju planu suplanuotą ir NTR įregistruotą Sklypą Nr. 1, nei pareiškėja nei daugiabučio gyvenamojo namo gyventojai nei kiti asmenys neturi teisinio pagrindo.

Atsakovė atsiliepime akcentuoja, kad įvažiavimas į Sklypą Nr. 2 yra suplanuotas Žemės sklypo (duomenys neskelbtini) formavimo ir pertvarkymo projektu, kuris patvirtintas Administracijos direktoriaus (duomenys neskelbtini) įsakymu Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Projektas), kurio sprendiniuose suplanuotas įvažiavimas į žemės sklypą yra iš (duomenys neskelbtini) gatvės esamu pravažiavimu. Šis planas yra pasirašytinai suderintas su Bendrijos pirmininke. Atsakovės teigimu, paminėtina, kad detaliojo planavimo viešumą užtikrinančios procedūros numatytos Visuomenės informavimo ir dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996-09-18 nutarimu Nr. 1079 (toliau – Nuostatai), kurių V dalyje numatytos detaliojo planavimo viešumą užtikrinančios procedūros, kurios buvo įvykdytos.

Atsiliepime atsakovė taip pat nurodė Detaliojo plano metu įvykdytų procedūrų eiliškumą: (duomenys neskelbtini) laikraštyje „Panevėžio balsas“ paskelbta informacija apie projekto įgyvendinimą pagal Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ 2 uždavinio „Gerinti veiklos valdymą, geriau įgyvendinti Europos Sąjungos politikas, tobulinti viešojo administravimo struktūrą“ priemonę „Teritorijų planavimas“; (duomenys neskelbtini) Savivaldybės tinklalapyje paskelbta informacija apie pradedamą rengti Detalųjį planą; (duomenys neskelbtini) Savivaldybės tinklalapyje paskelbta informacija, kad Savivaldybės uzsakymu (duomenys neskelbtini) rengia Detalųjį planą; (duomenys neskelbtini) šalia planuojamoje teritorijoje buvo pastatytas informacinis stendas, informuojantis apie pradedamą rengti Detalųjį planą; (duomenys neskelbtini) Savivaldybės tinklalapyje paskelbta apie parengtą Detaliojo plano koncepciją bei susipažinimo laiką; (duomenys neskelbtini) Administracijos direktorius pritarė Detaliojo plano koncepcijai; (duomenys neskelbtini) laikraštyje „Panevėžio balsas“, (duomenys neskelbtini) Savivaldybės tinklalapyje, (duomenys neskelbtini) registruotais laiškais buvo informuoti kaimyninių žemės sklypų savininkai (žemės sklypų, kurie ribojasi su planuojama teritorija); (duomenys neskelbtini) planuojamoje teritorijoje buvo pastatytas informacinis stendas, informuojantis apie parengto Detaliojo plano viešo sprendinių svarstymo su visuomene susirinkimo vietą ir laiką. Su parengto Detaliojo plano sprendiniais iki (duomenys neskelbtini) buvo galima susipažinti Administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriuje, Detaliojo plano sprendiniai nuo (duomenys neskelbtini) iki (duomenys neskelbtini) buvo eksponuojami Savivaldybės priimamojo patalpose (Laisvės a. 20, Panevėžys); (duomenys neskelbtini) Administracijos 2 aukšte, Architektūros ir urbanistikos skyriaus salėje įvyko viešas Detaliojo plano sprendinių svarstymas, viešajam susirinkimui pirmininkavo Administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriaus vedėjas. Detaliojo plano sprendinių viešo svarstymo laikotarpiu gauti pasiūlymai bei pastabos buvo apsvarstyti, išnagrinėti bei Detaliojo plano organizatoriaus į juos atsakyta raštu.

Atsakovė pažymėjo, kad viešo svarstymo laikotarpiu Administracija iš pareiškėjos ar minimo daugiabučio gyvenamojo namo gyventojų negavo pasiūlymų, todėl ir nebuvo svarstytas klausimas dėl kelio servituto (tarnaujantis daiktas) nustatymo projektuojamame Sklype Nr. 1.

Atsakovės teigimu, atsižvelgiant į tai, kas aukščiau išdėstyta, pareiškėjos argumentai dėl pagrindų tenkinti skundą, atmetini. Skundžiamas Raštas yra išsamus, motyvuotas, pagrįstas teisės aktu nuostatomis bei su nagrinėjamu klausimu susijusiomis faktinėmis aplinkybėmis (b. l. 18-22).

Skundas atmestinas.

Byloje ginčas kilo dėl Administracijos (duomenys neskelbtini) rašto Nr. (duomenys neskelbtini), kuriuo buvo atsakyta į pareiškėjos (duomenys neskelbtini) prašymą (toliau – Prašymas), teisėtumo (b. l. 4-7).

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja kreipėsi į Administracijos direktorių Prašymu, kuriame, be kita ko, nurodė, kad Sklype Nr.1 vykdomi statybos-remonto darbai ir, kad pasibaigus darbams, Namu 1 gyventojai negalės naudotis buvusiu įvažiavimu. Pareiškėja paduotu Prašymu prašė gauti išsamų situacijos paaiškinimą (b. l. 23).

Administracija, išnagrinėjusi Prašymą, Raštu pareiškėjai pateikė atsakymą (b. l. 4-7).

Pareiškėja Komisijai paduotu skundu Komisijos prašo Administracijos Raštą panaikinti (b. l. 1-3).

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) ir Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875, (toliau – Taisyklės), nuostatos, galiojusios pareiškėjos Prašymo pateikimo metu.

Atsakovė pagal savo vykdomų funkcijų pobūdį yra viešojo administravimo subjektas, todėl jos veikai taikytinos ir VAĮ normos, kurios, be kita ko, garantuoja teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą (VAĮ 1 straipsnis). Šis įstatymas numato dvi kreipimosi į viešojo administravimo subjektus formas: prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus (VAĮ 2 straipsnis 10 dalis); skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą dėl pažeistos asmens teisės ar teisėtų interesų, prašant juos apginti (VAĮ 2 straipsnis 12 dalis). Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas taisykles (VAĮ 11 straipsnis 1 dalis). Taisyklių 45 punkte įtvirtinta, jog į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: 45.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 45.2. į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 45.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka; 45.4. į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma.

Nagrinėjamu atveju Komisija, įvertinusi pareiškėjos Prašymo turinį, sprendžia, jog jis laikytinas prašymu pagal VAĮ 2 straipsnio 10 dalyje įtvirtintą sąvoką, t. y. su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus, į kurią atsakoma Taisyklių 45.4 papunktyje nustatyta tvarka, t. y. laisva forma.

Nagrinėjamu atveju byloje ginčas kilo dėl Rašto, kuriuo atsakovė, išnagrinėjusi pareiškėjos Prašymą, pateikė atsakymą į šiame Prašyme pareiškėjos suformuluotą reikalavimą, t. y. gauti išsamų situacijos paaiškinimą dėl įvažiavimo į žemės sklypą (duomenys neskelbtini).

Byloje nustatytos faktinės aplinkybės tvirtina, kad pareiškėja Prašyme nurodė, jog Namu 2 Sklypas Nr. 2 ribojasi su Sklypu Nr. 1, kuriame šiuo metu vyksta remonto-statybos darbai. Darbuotoja pareiškėja informavo, kad pasibaigus darbams, Namu 1 gyventojai negalės naudotis įvažiavimu iš (duomenys neskelbtini) gatvės, kuriuo naudojosi visą laiką nuo namo pastatymo. Pareiškėja nurodė, jog tai labai komplikuoju ne tik gyventojų įvažiavimą į kiemą, bet ir specialiųjų tarnybų. Nei apie vykdomus darbus, nei apie įvažiavimo į namo kiemą panaikinimą, gyventojai nebuvo informuoti ir nebuvo suderinta. Kadangi susidariusi padėtis namo gyventojams kelia nerimą, norėtų gauti išsamų raštišką situacijos paaiškinimą.

Bylos duomenys tvirtina, kad Administracija skundžiamu Raštu pareiškėjai pateikė atsakymą į jos Prašymą. Rašte informavo pareiškėją, kad Administracija išnagrino pareiškėjos Prašymą ir paaiškino, kad įvažiavimas kuriuo naudojosi Bendrija yra teritorijoje, suplanuotoje Detalioju planu, kuriuo suplanuotame 0,2557 ha ir NTR registruotame Sklype Nr. 1) kurį valstybinės žemės nuomos pagrindais valdo Namu 2 savininkų bendrija yra nustatyti šie žemės servitutai: S1 – servitutas – teisė tiesti požemines ir antžemines komunikacijas (tarnaujantis daiktas), teisė aptarnauti požemines ir antžemines komunikacijas (tarnaujantis daiktas), teisė naudoti požemines ir antžemines komunikacijas (tarnaujantis daiktas), S2 ir S3 – servitutai – teisė statinių savininkui naudotis Sklypu Nr. 1. Aukščiau minimame dokumente nėra nurodyta, kad Sklype Nr. 1 būtų nustatytas ar suplanuotas kelio servitutas, suteikiantis teisę važiuoti transporto priemonėmis (tarnaujantis). Atsižvelgiant į tai, važiuoti į Sklypą Nr. 2 per Detalioju planu suplanuotą ir NTR įregistruotą Sklypą Nr. 1, Bendrija neturi teisinio pagrindo. Taip pat šiame Rašte atsakovė nurodė, jog primena, kad įvažiavimas į Sklypą Nr. 2 yra suplanuotas Projektu, kurio sprendiniuose suprojektuotas įvažiavimas į žemės sklypą yra iš (duomenys neskelbtini) gatvės esamu pravažiavimu ir pasirašytinai yra suderintas su Bendrijos pirmininke. Taip pat šiame Rašte informuojama, kad detaliojo planavimo viešumą užtikrinančios procedūros numatytos Nuostatuose, kurių V dalyje numatytos detaliojo planavimo viešumą užtikrinančios procedūros, kurios buvo įvykdytos bei papunkčiui (10 punktų) išdėstė visus Detaliojo plano rengimo metu atliktus veiksmus. Pažymėjo, kad viešo svarstymo laikotarpiu Administracija iš Bendrijos negavo pasiūlymų, todėl ir nebuvo svarstytas klausimas dėl kelio servituto (tarnaujantis daiktas) nustatymo projektuojamame Sklype Nr. 1 bei nurodė šio Rašto apskundimo tvarką.

Nagrinėjamos administracinės bylos kontekste pažymėtina, kad atsakovė, vykdydama jai priskirtas viešojo administravimo funkcijas, privalo vadovautis VAI įtvirtintomis nuostatomis ir Taisyklėmis.

Pagal suformuotą administracinių teismų praktiką, VAI 8 straipsnio nuostatos reiškia, jog akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi, priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2018-04-18 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-871-525/2018; 2017-04-24 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-476-556/2017*). LVAT ne kartą yra konstatavęs, kad akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (*žr., pvz., LVAT 2010-08-24 sprendimą administracinėje byloje Nr. A756-450/2010, 2010-11-15 sprendimą administracinėje byloje Nr. A556-15/2010 ir kt.*).

Komisija, išanalizavusi pareiškėjos Prašymo ir skundžiamo Administracijos Rašto turinio duomenis, sprendžia, kad atsakovė išsamiai ir aiškiai, laisva forma, kaip tai numatyta Taisyklių 45.4 papunktyje, Raštu pateikė situacijos paaiškinimą, t. y. tai ko iš esmės ir siekė pareiškėja savo Prašymu, bei nurodė Rašto apskundimo tvarką. Taigi, Komisija, ištyrusi ir įvertinusi faktinius bylos duomenis, sprendžia, kad atsakovė jai suteiktos kompetencijos ribose bei nepažeisdama teisės aktuose įtvirtintų reikalavimų, išnagrino pareiškėjos Prašymą ir Raštu pareiškėjai pateikė išsamų ir motyvuotą atsakymą. Aplinkybė, kad pareiškėja nesutinka su skundžiamu Rašto turiniu nesudaro pagrindo teigti, kad pareiškėjai nebuvo arba buvo netinkamai suteikta informacija. Tai, kad pareiškėjos netenkina pateikto atsakymo turinys nesudaro pagrindo teigti, jog pateikta informacija yra neišsami ar neteisinga bei nepagrįsta. Pareiškėjai, atsižvelgiant į jos tiek Prašyme, tiek Komisijai paduotame skunde dėstomą esmę, buvo atsakyta motyvuotai.

Atsižvelgusi į nurodytus argumentus, Komisija neturi teisinio pagrindo tenkinti pareiškėjos skundo reikalavimo panaikinti ginčijamą Raštą. Remiantis tuo, pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 14 straipsnio 4 ir 7 dalimis, 19 straipsniu, 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos X gyvenamojo namo savininkų bendrijos, atstovaujamos pirmininkės J. U., skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Asta Povilonienė

Komisijos nariai

Remigijus Kalašnykas

Sigita Šimbelytė